

Sektionen för Hälsa och Samhälle
Sjuksköterskeprogrammet
OM8313 Fördjupningsarbete i omvårdnad
15hp. Essay in Nursing Science, 15 ECTS credit points

En litteraturstudie om sjuksköterskans omvårdnad av patienter med intravenöst drogmissbruk

Datum: 2009-07-19
Författare: Lisa Abelin
Sylvia Rosinski

Handledare: Eva Clausson
Examinator: Kerstin Samarasinghe

En litteraturstudie om sjuksköterskans omvårdnad av patienter med intravenöst drogmissbruk

Författare: Lisa Abelin & Sylvia Rosinski

Handledare: Eva Clausson

Litteraturstudie

Datum: 2009-07-19

Sammanfattning

Syfte: Syftet med studien var att belysa faktorer som påverkar omvårdnaden av patienter med ett intravenöst drogmissbruk (IDU). **Bakgrund:** Sjuksköterskor har ofta bristande kunskap om droger och om hur man ska hantera den kliniska omvårdnaden av patienter som missbrukar droger. Bristande kunskap om drogmissbruk bland vårdpersonalen skapar rädsla vilket i sin tur kan leda till att IDU får ett sämre mottagande. Det förekommer även fördomar om denna patientgruppen bland personalen. **Metod:** studien genomfördes som en allmän litteraturstudie baserad på åtta vetenskapliga artiklar inom tidsintervallet 2003-2009, sökta i databaserna PubMed, PsyhInfo, ELIN@lund samt Cinahl. En deduktiv analysmetod användes utifrån Suzie Kim's domäner Patient, Patient-Sjuksköterska och Yrkesutövning. **Resultat:** Personer med ett intravenöst drogmissbruk hade ofta en utsatt hälsa och ett riskfyllt beteende. Patienten upplevde ibland sjukvården som svårtillgänglig och dåligt anpassad efter deras behov. Patient - Sjuksköterska relationen tycktes fungera bäst då omvårdnaden genomfördes på specialanpassade institutioner. Sjuksköterskans yrkesutövning fyllde en viktig preventivroll vad gällde att bevara och främja IDUs hälsa. **Slutsats:** utbildning och information om drogmissbruk kan bidra till bättre attityder och mindre fördomar i omvårdnaden av patienter med IDU. En empirisk studie kring IDUs upplevelse av den svenska omvårdnaden och dess miljö hade kunnat bidra till en större förståelse för patientgruppen.

Nyckelord: Sjuksköterska, drogmissbruk, mötet, attityder, omvårdnad.

A literature study of nurses care of patients with intravenous drug abuse

Author: Lisa Abelin & Sylvia Rosinski

Supervisor: Eva Clausson

Literature review

Date: 2009-07-19

Abstract

Aim: Was to highlight factors influencing the care of patients with an intravenous drug abuse, from the perspective of Suzie Kims nursing theories. **Background:** Nurses often have lack of knowledge about drug abuse and how to handle the care of these patients. This can lead to fear among the staff when in care of them, which can create an encounter with less good quality. A prejudice mental attitude among the staff is sometime evident. **Method:** A literature overview, based on eight scientific rapports/articles made during 2003-2009. These were found by searching databases such as PubMed, PsychInfo, ELIN@lund and Cinahl. A deductive analysis method was used using Kim (2000) nursing theories; the domain of the client, client – nurse domain and the practice domain of nursing. **Result:** Injection drug users (IDU) often have an exposed health issue, dominated by a risky behavior. These patients are often facing difficulties in reaching healthcare, and that the care is badly suites for their specific needs. The client – nurse relation is found to be the most effective when provided in specialized facilities. The practice of nursing fulfills an important prevention role in the care and substation of IDU's health. **Conclusion:** Education and information about drug abuse seems to provide better and less prejudice attitudes among the staff. A Swedish empiric study about IDU's experience of health care and its environment would provide an improved understanding for this patient group.

Keywords: Nursing, drug abuse, meeting, attitudes, health care.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING OCH BAKGRUND	5
SYFTE	8
METOD	9
Design.....	9
Urval och datainsamling.....	9
Genomförande och analys.....	9
Etiska övervägande.....	10
RESULTAT	11
Patient.....	11
Mötet mellan Patient och sjuksköterska.....	11
Yrkesutövningen.....	12
DISKUSSION	15
Metoddiskussion.....	15
Resultatdiskussion	17
Slutsats.....	19

REFERENSER

Bilaga 1 Sökschema för datorbaserad litteratursökning

Bilaga 2 Artikelöversikt

Inledning

Tidigare forskning tyder på att sjuksköterskor ofta känner en ovilja eller rädsla i mötet med patienter som har ett intravenöst drogmissbruk (eng. Injecting Drug User, IDU) (Gerada & Betterton, 2005). Inom sjukvården kan även finnas fördomar gentemot patienter som har ett intravenöst drogmissbruk vilket kan leda till att de kan få en sämre omvårdnad vid sjukdom (Pauly, 2008). Dessa patienter kan även uppleva att det är svårare att söka vård eftersom de förväntar sig ett negativt bemötande, utanförskap och att inte bli tagna på allvar (a.a.). Enligt Ann-Christine Zäll Friberg, avdelningschef för sprutmottagningen i Lund, (muntlig kommunikation, 2008), kan problemet grunda sig dels i att de personer som har ett intravenöst drogmissbruk har en ovilja att beblanda sig med statliga institutioner men även på det negativa bemötande som samhället många gånger uppvisar (a.a.). Det framgår att det finns ett behov av ökad kunskap och förståelse för denna grupp (Ford, Bammer & Becker, 2008).

BAKGRUND

Allmänsjuksköterskor har ofta bristande kunskap om droger och om hur man ska hantera den kliniska omvårdnaden av IDU (Ford, Bammer & Becker, 2008). Den bristande kunskapen kan leda till rädsla bland personalen vilket i sin tur kan leda till att missbrukarna får ett sämre mottagande (Gerada & Betterton, 2005). Det kan till exempel handla om att patienten får mindre information än vanligt, felaktiga bedömningar och att sjuksköterskan är mer hårdhänt vid behandling (Pauly, 2008). Många gånger blandas sjuksköterskans egna uppfattningar om missbrukare in vid behandlingen (Ford, Bammer & Becker, 2008), vilket kan vara ett hinder för att kunna ge drogmissbrukare en god omvårdnad (Pauly, 2008). Dessa patienter är i stort behov av sjukvård samtidigt som de tillhör en svårbehandlad grupp (Ford, Bammer & Becker, 2008). Detta kan bero på en kombination av att de söker sig till vården i ett sent stadium vilket kan göra behandlingen mer omfattande, att de har en allmänt sämre hälsostatus än övriga befolkningen och att de har svårare att fullfölja behandling (a.a.).

Trots att allmänsjuksköterskans huvudsakliga patientgrupp inte är drogmissbrukare är det oftast de som får den första kontakten med dessa individer

då de söker vård (Ford, Bammer & Becker, 2008). Det är därmed viktigt att stödja och stärka sjuksköterskans självförtroende genom ökad kunskap och träning (Gerada & Betterton, 2005). Det finns en bild av missbrukare som aggressiva och allmänt ”svåra” att ha att göra med, men detta är en orättvis bild av sanningen. Missbrukare behöver inte vara mer svårbehandlade än patienter med en kronisk sjukdom, problemet ligger i att sjuksköterskan ofta arbetar utan tidigare erfarenheter av omvårdnad av patienter med drogmissbruk samt utan stöd och resurser (a.a.).

Gerada och Betterton (2005) lyfter i sin studie fram primärvården (eng. primary care) och dess insatser som centrala för att minska missbrukets negativa effekter bland annat för att minska spridningen av HIV/Aids samt att minska antalet IDU i vården. Sjuksköterskan har en viktig roll i det preventiva arbetet då det ofta är hon som ställer de första frågorna angående drogvanor (a.a.). På grund av att IDU upplever fördomar inom hälsovården söker de sig inte till hälsovården i samma utsträckning som övriga i samhället (Pauly, 2008). Känslan av att uppleva diskriminering och skam kan leda till att personen väljer att inte uppsöka vård i (a.a.). Sjuksköterskans tillgång till social, medicinsk och psykiatrisk kunskap sammankopplat med dessa patienters återkommande besök gör att sjuksköterskans yrkesutövning kan vara den mest effektiva, vad gäller att hjälpa dessa patienter att fullfölja behandlingar (Gerada & Betterton, 2005).

Kim (2000) beskriver omvårdnad utifrån fyra domäner som kan fungera som ledstjärnor för omvårdnadsarbetet under utbildningen till sjuksköterska. Framförallt är tanken att studier inom omvårdnadsämnet ska underlättas. På så vis kan en tydligare och djupare förståelse för ämnet omvårdnad uppnås. Domänerna handlar om patienten, mötet mellan patient och sjuksköterska, yrkesutövningen och miljön. I patientdomänen fokuseras sjuksköterskans förståelse för vad patienten går igenom, hur patienten är som person och vad som ligger till grund för att patientens problem har uppstått. Mötet avser det fysiska, emotionella mötet mellan sjuksköterskan och patienten och utbytet av den information som ligger till grund för en god omvårdnad både ur patientens och ur sjuksköterskans perspektiv. Yrkesutövningen handlar om vad sjuksköterskan gör i sin profession. Förutom den praktiska delen handlar det mycket om den sociala aspekten av yrket.

Domänen baseras bland annat på hur sjuksköterskan tar beslut, tänker och använder sig av aktuell kunskap. Huvudsyftet med yrkesutövningen avser vilka metoder sjuksköterskan använder sig av gällande utövningen av omvårdnad. Miljödomänen ses som en gemensam källa för att få förståelse och förklaringar till de övriga domänerna. Genom att ha kunskap om miljön ges en bättre förståelse för patientens problem eftersom den förklarar patientens fysiska tillvaro (a.a.).

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter angående utbyte av sprutor och kanyler till personer som missbrukar narkotika (SOSFS, 2007:2), får endast sprutor och kanyler delas ut till dem som har ett dokumenterat injektionsmissbruk av narkotika (a.a.). Någon tydligare förklaring av vad det innebär att ha ett injektionsmissbruk (intravenöst drogmissbruk) ges inte. Enligt psykiatriens DSM-IV (1995) beskrivs och diagnostiseras missbruk som ett dåligt lämpat substansmissbruk som leder till en kliniskt betydelsefull funktionsnedsättning eller lidande, vilket tar sig uttryck i minst ett av följande kriterier under en och samma tolv månaders period: 1) Upprepat substansmissbruk som leder till att individen misslyckas med att fullfölja sina skyldigheter på arbetet, i skolan eller i hemmet. 2) Upprepat substansbruk i situationer där det medför betydande risker för fysisk skada. 3) Upprepade substansrelaterade problem med rättvisan. 4) Fortsatt substansbruk trots ständiga eller återkommande problem av social eller mellanmännisklig natur orsakade eller förstärkta av substans effekterna (a.a.). Svensson (2007) har i sin avhandling "Pundare, jonkare och andra", gjort en kategorisering av fem olika typer av drogmissbrukare. Kategoriseringarna ska ses som en grovindelning eftersom gränserna mellan dem är flytande. Den experimenterande användaren provar en drog för att få en ny upplevelse men fortsätter inte med den. Ett situationsbetingat missbruk är knutet till en viss social samvaro. Ett kontrollerat missbruk innebär att drogen intas regelbundet men hålls på en kontrollerad nivå, ungefär på ett sätt som andra konsumerar alkohol. Det begränsade missbruket innebär att man intar drogen dagligen men fortfarande klarar av att behålla sociala kontakter som är utanför missbruket. Den sista kategoriseringen är ett intensivt missbruk, vilket innebär att personens hela vardag handlar om när/hur drogen införskaffas, införskaffa pengar till drogen, inta drogen och så vidare (a.a.).

Svensk Sjuksköterskeförening, (SSF), har låtit översätta och publicera, International Council of Nurses, ICN: s, fyra etiska koder som lyder: *att främja hälsa, att förebygga sjukdom, att återställa hälsa samt att lindra lidande* (2007). Den yrkesutövande sjuksköterskan har ett personligt ansvar att känna till samt följa dessa koder. SSF belyser också vikten av respekt i vården. I förhållande till allmänheten handlar detta om rätten till värdighet och att ge en omvårdnad med respekt oavsett värderingar och sedvänjor hos patienten (a.a.). Sjuksköterskan har även ett moraliskt ansvar att agera då hon upplever att patientens integritet kränks (Kristoffersen & Jensen, 2006). Särskilt svaga gruppers behov bör främjas, och det är sjuksköterskans personliga ansvar att se till att en god omvårdnad upprätthålls (a.a.).

SYFTE

Syftet med studien var att belysa sjuksköterskans omvårdnad av patienter med intravenöst drogmissbruk, utifrån Suzie Kims omvårdnadsdomäner patient, mötet och yrkesutövningen.

METOD

Design

Studien genomfördes som en allmän litteraturstudie baserad på vetenskapliga artiklar (Forsberg & Wengström, 2003). Sökningarna gjordes i databaserna PubMed, Cinahl, PsycINFO och Elin@Lund. Valda sökord var Nurs*, drug abuse, drug injection, narcotic abuse, prevention, meeting, attitudes, harm reduction, substans abuse och health care som användes i olika kombinationer samt med booleska operatorer som *AND* och *OR*. Två artiklar hittades genom sökta artiklars referenslistor.

Urval och datainsamling

Inklusionskriterier var att artiklarna skulle vara skrivna på engelska eller svenska och beröra IDU i vuxen ålder samt vara vetenskapligt granskade, det vill säga peer-reviewed inom tidsintervallet 2003-2009. Exklusionskriterierna var artiklar med fokus på alkoholmissbruk samt artiklar som berörde missbrukare och dess behandling inom narkomanvården. Även artiklar med en tydlig inriktning på genus och graviditetsrelaterade missbruksproblem valdes bort.

Genomförande och analys

Då kombinationen av sökorden gav ett tillfredställande antal sökresultat i artikelsökningen läses artikelabstrakten för en första kontroll av att de passade in på studiens syfte. Dessa artiklar redovisas enligt sökschemat (Bilaga 1). När artikeln vid denna första kontroll tycktes stämma överens med författarnas kriterier skrevs artikeln ut i sin helhet eller beställdes för att läsas igenom. Till hjälp att granska den vetenskapliga kvaliteten hos valda artiklar användes Röda Korsets Högskolas mall (2005). Totalt valdes åtta vetenskapliga artiklar ut, som redovisas enligt artikelöversikten (Bilaga 2). Artiklarna analyserades deduktivt utifrån Kim's (2000) omvårdnadsdomäner *patienten*, *mötet mellan patient och sjuksköterska* samt *yrkesutövningen*. Omvårdnadsdomänen *miljö* exkluderades då de valda artiklarna fokuserade på ämnen som attityder och bemötanden. Artiklarna lästes igenom för att urskilja skillnader och likheter (Friberg, 2006). Resultatet presenterades slutligen under respektive domän.

Etiska övervägande

Studien inkluderar enbart artiklar som har blivit granskade och godkända av en etisk kommitté. Artiklarna är utvalda utifrån studiens syfte, oberoende av författarnas egen åsikt. Författarna har för avsikt att använda tidigare studier inom ämnesområdet sanningsenligt utan förvrängning eller plagiat. Författarnas förförståelse i ämnet kommer i största möjliga mån läggas åt sidan. Förförståelsen och dess betydelse för resultatet tas vidare upp under metod diskussionen.

RESULTAT

Patienten

De besvär som IDU vanligtvis söker vård för är; abscesser, hudinfektioner, sår samt på grund av överdoser (Kerr et al., 2004). Det har visat sig att trots att IDU oftast är medveten om riskerna relaterat till användningen av injektions verktyg, fortsätter de att dela injektionskanyler (Wood et al., 2008), (Gustafson, Goodyear & Keough, 2008). Intervjuer med nuvarande och före detta injektions missbrukare gav fyra troliga förklaringar till denna problematik (Gustafson, Goodyear & Keough, 2008). Den första förklaringen handlade om att personerna hade bristande kunskap i hur olika blodburna sjukdomar överförs, andra trodde att de skyddade sig genom att inte dela nålar med andra men använde samma sked och vatten vid injektionstillfället. Den tredje förklaringen låg i att suget efter drogen var så pass starkt att all fokus hamnade på att få ta sin ”sil” mer än hur den togs. Sist kunde det handla om att vid tidpunkten för injiceringen befann sig personen på en plats där det inte fanns möjlighet att använda sig av säkrare metoder. Fanns det endast en injektionsnål att tillgå vid tillfället användes denna (a.a.). Detta är något som indikerar att behovet av kontinuerlig information till dessa patienter är av vikt (Wood et al., 2008).

Mötet mellan patient och sjuksköterska

IDU som upplevt sig bli bristfälligt behandlade i primärvården söker sig mer frekvent till akutmottagningen. (Kerr et al., 2004). IDU upplever att det finns en barriär mellan dem och tillgången på hälsovård som ges på vårdcentraler och akutmottagningar (Small et al., 2008). ”Safer Injection Facility” (SIF) är en resurs i Kanada till vilken IDU kan komma och träffa sjuksköterskor samt få information och medicinsk bedömning. I intervjuer berättade IDU om skillnaden av att bli bemött av specialinriktad personal från SIF och hur det skilde sig från annan vårdpersonal (a.a.). Intervjuer med sjuksköterskor på en sprututbytesklinik bekräftade att patienterna lärde sig hur de skulle använda drogutrustning och injicering från ”från gatan”, det vill säga andra IDU utan injiceringstekniska kunskaper (Plaza, Joeke & March, 2007). Genom återkommande besök kunde sjuksköterskorna lära dem ett säkrare sätt att injicera genom att patienterna fick göra detta tillsammans med sjuksköterskan (a.a.).

Majoriteten av IDU som deltog i Small et. al. (2008) studie ansåg att vårdkvaliteten ökade vid specialinriktade vårdinrättningar (a.a.). De upplevde personalen som fri från fördomar, att de blev accepterade och att vården kändes bra anpassad vad gällde förväntningar och mål. Den ökade tillgängligheten till dessa inrättningar underlättade också att få vård för infektionsåkommor som orsakats av injektionerna. Sjuksköterskans närvaro, och den medicinska uppmärksamheten gjorde att IDU's behov blev väl tillgodosedda. Något som annars kan vara svårt och därför resultera i att IDU dröjer med att uppsöka vården (a.a.).

Då patienten är under en behandling möter sjuksköterskan denna kontinuerligt vilket kan resultera i att band knyts mellan sjuksköterska och patient (Hopwood & Treloar, 2007). En deltagande sjuksköterska i Hopwood & Treloar (2007) studie uppmanade sin patient att inte berätta för sin läkare om sitt heroinmissbruk, såvida det inte påverkade behandlingen, eftersom det inte var det som läkaren skulle fokusera på. Det minskade också risken att läkaren skulle reagera negativt och därför göra behandlingen mer svårtillgänglig (a.a.).

Yrkesutövningen

Clancy, Oyefeso & Ghodse (2007) fann att sjuksköterskan genomgår olika steg i sin utveckling mot att bli specialistsjuksköterska inom missbruksvård. Första steget innebar att sjuksköterskan reagerades med en känsla av osäkerhet och prestationsångest i mötet med patientgruppen missbrukare. Något som deltagarna förklarade kunde bero på bristande kunskap inom området. I nästa steg utvecklades tolerans och förmåga att sätta gränser, men det uppstod även känslan av frustrationer över att se patienterna falla tillbaka i sitt missbruk. I tredje steget upplevde sjuksköterskan mer stabilitet i sin profession. Det blev då lättare att distansera sig från patientens eget kaos. Att känna sig bekräftad av både patient och kolleger bidrog till att det blev lättare för sjuksköterskan att utföra sina arbetsuppgifter med patientgruppen (a.a.).

I Kelleher och Cotter's (2009) studie undersöktes bland annat kunskapsnivån om drogmissbruk bland vårdpersonalen på en akutmottagning. Resultaten visade på bristfällig kunskap. Samtidigt upplevde personalen att vården för dessa personer var otillräcklig och bristfällig, men de ansåg inte att deras kunskapsnivå eller tidigare erfarenhet med patientgruppen var en bidragande orsak till att behandlingen blev sämre (a.a.). Sjuksköterskor som arbetade på en vårdinrättning för drogmissbruk ansåg att deras nuvarande arbetsplats skilde sig från och var annorlunda än tidigare arbetsplatser (Clancy, Oyefeso & Ghodese, 2007).

Sjuksköterskan och dennes information fyllde en viktig preventiv roll utifrån teorin "harm reduction" det vill säga att arbeta för att minimera de problem och komplikationer som uppstår till följd av drogmissbruket (Plaza, Joeke & March, 2007) (Wood et al., 2008). Sjuksköterskor i SIF undervisade patienterna om hur man injicerar säkert, det vill säga information angående injektionstekniker, infektionsrisker och hur man bereder lösningar, för att på så vis förhindra infektioner (Wood et al., 2008). Dock har det visat sig att ge information kring "harm reduction" till IDU inte leder till ett säkrare sätt att injicera droger eller förbättrad hälsa, platsen där informationen ges är även av betydelse (Gustafson, Goodyear & Keough, 2008). Om informationen om ett säkrare sätt att injicera ges på en plats som ett sprututbytesprogram eller SIF har det ett mer effektivt inflytande. Enligt en sjuksköterska, som arbetar på ett sprututbytesprogram, är en person som söker sig till dessa platser mer mottaglig för information om säkrare sätt att injicera. Att knyta goda kontakter med de personer som söker sig till dessa vårdinrättningar är en av de viktigaste principerna inom "harm reduction"(a.a.).

Sjuksköterskorna ansåg att det viktigaste i omvårdnaden av IDU, för att kunna följa eventuella biverkningar och ge en god behandling, var att patienten var ärliga om sitt droganvändande. Vad gällde sjuksköterskans information till patienten då det gällde att engagera denne i egenvård, ansåg personalen att det inte borde vara fokus på drogproblematiken. Det framgick att personalen oftast prioriterade behandlingen av Hepatit C och att patientens droganvändning och övriga livskvalité var av mindre intresse (Hopwood & Treloar, 2007).

I England genomfördes en studie där det undersöktes om det fanns speciella egenskaper hos sjuksköterskor som arbetar med missbrukare (Clancy, Oyefeso & Ghodse, 2007). De kom fram att det krävdes en viss bestämdhet i arbetet med missbrukare och som upplevdes stärka relationen till patienten (a.a.), vilket överensstämmer med en annan studie som genomfördes i Spanien (Plaza, Joeques & March, 2007). Även att vara fördomsfri och ha tålmod ansågs vara viktiga egenskaper, på grund av att det är en svårare patientgrupp att behandla som ofta testar gränser (Clancy, Oyefeso & Ghodse, 2007). Än viktigare var att vara ”sträng” men ”rättvis”, då det bidrog till att patienten fungerade mer tillfredställande i vårdsituationen. Förmågan att visa empati betonas även som en viktig egenskap (a.a.) (Plaza, Joeques & March, 2007).

I en annan studie, genomförd i Australien, undersöktes sjukvårdspersonalens syn på patienter som brukade olagliga droger under behandling för Hepatit C virus (Hopwood & Treloar, 2007). Deltagarna diskuterade den konservativa synen på olagliga droger och på IDUs som förekom bland personalen, samt vilken inverkan dessa attityder hade på behandlingen. Det framgick i studien att synen på droganvändning bland behandlande läkare innebar att sjuksköterskan ofta fick ”arbeta i motvind” och lägga ner mycket arbete på att förespråka patientens rätt till behandling (a.a.).

DISKUSSION

Metoddiskussion

Vi har tidigare skrivit ett arbete om sprututbytesprogrammet och genom den kunskapen fick vi förförståelse för ämnet. Förförståelsen kring gruppen sprutmissbrukare har inneburit att författarna kände till att individer som brukar intravenösa droger är en liten grupp i samhället som ofta inte prioriteras vad gäller vårdinsatser. De tillhör också en grupp vars hälsa är extra utsatt och som dessutom ofta undviker att söka sig till vården. Intresset väcktes och ambitionen med studien blev därför att belysa hur omvårdnaden av patienter som injicerar droger ser ut. Förhoppning är att de som läser studien ska få en större förståelse för patientgruppen.

Studien genomfördes som en litteraturstudie och innefattar åtta artiklar. Att belysa omvårdnaden av patienter med ett intravenöst drogmissbruk genom att analysera tidigare studier har varit svårt. Det är ett syfte som kanske bättre hade besvarats genom att göra en empirisk studie. Författarna behärskar det engelska språket väl och upplever inte att det har varit ett hinder vid tolkningen och analyseringen utav studierna. Vid eventuella osäkerheter har termer diskuterats för att få en tydlighet i texten. På så sätt anser författarna att sammanställningen och analysen har genomförts på ett tillförlitligt sätt.

De sökordskombinationer som gav mest relevanta resultat var de sökord som börjar med *Nurs**, som till exempel *Nurs* AND drug injection* och *Nurs* AND drug abuse*. Även *harm reduktion* resulterade i relevanta träffar. Sökord som *meeting* och *attitudes* användes i de senare sökningarna men detta resulterade inte i några nya artiklar, däremot dök tidigare funna artiklar upp. Något som indikerade att tidigare sökord var tillräckligt täckande. Under studiens senare hälft gjordes sökningarna om på samtliga databaser. Då användes förbestämda sökordskombinationer, vilket underlättade granskningen av sökordens relevans och författarnas jämförelse av de enskilda sökningarnas träffar. Det gav även en mer lättöverskådligt och strukturerad artikelöversikt. Trots att sökningarna av vetenskapliga artiklar blev mer tidskrävande än planerat har den ursprungliga tidsplanen ändå följts.

Vetenskapliga studier kring drogmissbruk och hälsovård, där omvårdnaden är i fokus, upplevdes som ett relativt nytt forskningsområde. Därför valde författarna att inte begränsa sig vid sökning av artiklar i MeSH-termer. Vid val av ”typ av sökning” har därför endast fritext används för att få ett så brett sökresultat som möjligt. Författarna anser inte att sökningen hade resulterat i bättre eller bredare antal träffar genom att använda specifika Mesh-termer.

Då insamlat material analyserades valde författarna att använda en deduktiv analysmetod. Detta innebar att Kim's (2000) omvårdnads domäner *Patient, Mötet mellan patient och sjuksköterska* samt *Yrkesutövningen* var de övergripande teman som studien kom att fokusera på. Kim belyser även *Miljön* i sin forskning (a.a.), men vi valde att inte inkludera denna domänen eftersom vi ansåg att det skulle bli svårt att avgränsa IDUs privat miljö och dess inverkan på deras livskvalité, samt miljön i vården och dess inverkan på deras upplevelse då de är patienter. I efterhand kunde författarna urskilja miljön, exempelvis arbetsmiljön, i en del artiklar. Det väcktes då ett större intresse för miljön och denna domän bearbetas fram i resultatdiskussionen. Anledningen till att en deduktiv metod användes var att omvårdnaden skulle fokuseras, vilket vi ansåg passa bäst in under Kims definition av omvårdnad via de tre utvalda domänerna. I efterhand kan vi dock se att det hade varit intressant att belysa sjukhusmiljön. Om sökord som berörde miljön hade använts kanske även denna domän kunnat inkluderas. Mycket av forskningen kring IDU tar även upp ett samhällspolitiskt och ekonomiskt perspektiv, något som vi valde att inte ta upp i studien. Anledningen till att enbart inkludera personer som missbrukar intravenösa droger, och inte de som har ett alkoholmissbruk, är för att ett intravenöst missbruk innebär att man brukar något som är olagligt. Det innebär också att denna patientgrupp ofta har en problematik kring blodsmitta då menat HIV/Aids och Hepatit C vilket kan antas inverka på vårdpersonalens attityder.

Studierna skrivna av Kerr et al. (2005) och Wood et al. (2008) hade ett otydligt formulerat syfte vilket också gjorde resultatet mer svårtolkat, dessa artiklar upplevdes också som ”vinklade”. Båda artiklarna berörde en specifik facilitet (SIF) som finns i Kanada, något som vi författare inte tidigare känt till och som

inte heller förekommer i Sverige. Det blev därför viktigt att noga avgöra om de ändå kunde bidra med relevant information i vår studie. Även Hopwood och Treloars (2007) studie från Australien belyser en situation som kan upplevas som unik för den plats där studien är genomförd. Detta har också gjort materialet mer svårtolkat.

Resultatdiskussion

Sjuksköterskors kunskapsnivåer

Enligt Kim (2000) innebär patientdomänen att sjuksköterskan har förståelse för patientens situation och vad som ligger till grund för patientens problem (a.a.). Det har visat sig att kunskapsnivån om drogmissbruk bland vårdpersonal ibland är bristfällig (Kelleher & Cotter, 2009). Dessa bristfälliga kunskaper som rör en specifik patientgrupp kan leda till att omvårdnaden påverkas negativt, och att fördomar lättare bildas. Pauly (2008) kom fram till att IDU's inte upplever att de blir lika väl behandlade som övriga patienter, vilket kan ligga till hinder för att de ska söka vård i tid (a.a.). I många av de vetenskapliga studier som används hade majoriteten av den personal som har daglig kontakt med missbrukare ingen formell utbildning i hur man ska handskas med patientgruppen missbrukare (Clancy, Oyefeso & Ghodse, 2007), (Gerada & Betterton, 2005), (Kelleher & Cotter, 2009). Något som kan resultera i rädsla eller ovilja inför arbetet med denna patientgrupp (Gerada & Betterton, 2005). Yrkesutövningen enligt Kim (2000) handlar om det faktiska arbetet som sjuksköterskan gör i sin profession, det berör dels den praktiska delen, men även den sociala sidan av yrket (a.a.). Sjuksköterskans preventiva roll sägs vara unik eftersom sjuksköterskan i sin utbildning skapar sig en medvetenhet om omvårdnaden, bemötandet och världen runt omkring och dess inverkan på patientens välmående och livskvalité (Pauly & Goldstone, 2008). Nyexaminerade sjuksköterskor saknar förvisso specialistkunskaper, men vi vill tro att kvalificerade förkunskaper om patientgruppen minskar risken för att stereotypa bilder av missbrukare, som ofta förekommer i samhället, etableras bland sjukvårdspersonalen. Vi tror att fördomar etableras lättare hos personal som saknar kunskap, och är en faktor som försvårar ett bra

bemötande mellan patient – sjuksköterska och hur sjuksköterskan utövar sitt arbete.

Särskilda vårdinrättningar för IDU

Det framgår i studierna att det finns ett stort behov av resurser speciellt riktade till IDU (Gustafson, Goodyear & Keough, 2008), (Kerr et al., 2004), (Small et al., 2008), (Wood et al., 2008). IDU´s är ofta medvetna om risken för smittospridning i samband med ett riskfyllt drog beteende, men fortsätter trots allt att på samma vis som tidigare. Möjligtvis kan detta riskfyllda beteende minska genom att det finns en bättre anpassad plats att få information och råd om hur viktigt det är att skydda sig mot blodburna sjukdomar. Small et al. (2008) kom fram till att IDU´s upplevde personalen på SIF kliniker som accepterande och att vården blev mer anpassad efter deras behov (a.a.). Personal som arbetar på SIF kliniker, och liknade vårdinrättningar, har ofta stor kunskap om drogmissbruk. Detta anser vi kan bidra till att de har lättare att ge god omvårdnad eftersom de kan ha den förståelse för patienten, som Kim (2000) eftersträvar. Förståelsen kan leda till att sjuksköterskan har lättare att sätta sig in i patientens problem, vilket kan öppna för att goda relationer och möten kan skapas. Om IDU´s upplever att de får ett förtroende hos personalen kan det leda till att de blir mer öppna att tala om sin problematik, vilket kan bidra till att sjuksköterskans preventiva arbete underlättas. Mötet mellan patient – sjuksköterska avser det fysiska och emotionella mötet mellan parterna, och utbytet av information som leder till en god omvårdnad ur bådars perspektiv (Kim, 2000).

Gustafson, Goodyear och Keough (2008) kom fram till att informationen krig ”harm reduction” har bäst effekt då den ges på till exempel sprututbytesprogram, vilket visar den goda effekten utav dessa program har på missbrukare. Pauly och Goldstone (2008) lyfter vikten av att sjuksköterskan arbetar utifrån ”harm reduction” för att dämpa den negativa effekten av drogmissbruket, stärka individens hälsa och påverka den sociala ojämlikheten. De menar att en nyckelroll för sjuksköterskan är att ställa sig frågan hur skadan (*harm*) kan minskas för personen i dennes situation (a.a.).

Arbetsmiljöns inverkan på behandlingen

Kim (2000) belyser även miljön i sin omvårdnadsforskning. Miljön beskrivs som en gemensam källa för att få en förståelse till de övriga domänen (a.a.). Studiens resultat innefattar medvetet inte detta domän. Under studiens gång upptäckte författarna att detta område sällan inkluderas vid artiklar som undersöker attityder och bemötande. Det framkom dock i en studie att IDU hade synpunkter på SIF och dess miljö, där de önskade en mindre diskret entré då de tror att fler skulle våga söka sig till inrättningen (Pettrar et al. 2007). Dagens sjukvårdssystem, med ett högt arbetstempo och höga ekonomiska krav, upplevs ibland skapa en service som går ut på att behandla patienten snabbt och effektivt. Pauly (2008) belyser hur arbetstempot på en akutmottagning bidrar till att personalen känner frustration över att behandla drogmissbrukare som återkommer med samma åkommor, eftersom de upplever att dessa patienter innebär bortkastad tid och resurser, och ger sjuksköterskorna en känsla av professionellt misslyckande då de återkommer (a.a.). Att behandla en ofta återkommande åkomma, där det dessutom är lätt att fördomsfullt tänka att det är självförvållat, tror vi bidrar till att denna patientgrupp medvetet eller omedvetet ofta stämplas som besvärlig. Något som givetvis är oetiskt och motsäger sjuksköterskans förväntade profession. Detta visar hur mycket miljön, i detta fall arbetsmiljön, kan bidra till att omvårdnaden blir sämre.

Slutsats

Kelleher och Cotter (2009) lyfter i sin diskussion fram vikten av att ha mer utbildning om missbruk under sjuksköterskeutbildningen, eftersom det finns studier som visar att det påverkar studenterna positivt vad gäller attityder, kunskapsnivå och självsäkerhet i arbetet med patientgruppen (a.a.). Personal som arbetar på specialinriktade vårdinrättningar har, som denna studie visar, en bättre förutsättning att ta hand om IDU's eftersom deras kunskapsnivåer kring missbruk ofta är bättre. På mottagningarna kan man skapa relationer som kan leda till en mer öppen och mer välkomnade väg till sjukvården för missbrukarna, vilket kan underlätta för dem att söka hjälp inom vården. I Sverige förekommer sprutprogrammet i Malmö/Lund framgångsrikt, men eftersom det finns en politik och lagstiftning som klassar droganvändning som olagligt tror vi att det kan vara

en anledning till att missbrukare prioriteras få resurser, och även bidrar till att negativa åsikter smittar av sig bland vårdpersonal. Genom utbildning, information och möjligheten till välanpassad vård tror vi att man lättare kan ge en god omvårdnad till patientgruppen. Att ha diagnosen missbruk, innebär enligt DSM-IV en kliniskt signifikant funktionsnedsättning och lidande. Genom att blivande och legitimerade sjuksköterskor tar del av denna studie är vår förhoppning att kunskapen kring patientgruppen ökar. På så vis hoppas vi att omvårdnaden för personer med ett intravenöst missbruk kan bedrivas med respekt och värdighet i enlighet med vår etiska kod.

REFERENSER

*Clancy, C., Oyefeso, A. & Ghodese, H. (2007). Role development and career stages in addiction nursing: an exploratory study. *Journal of Advanced Nursing*, vol. 57(2), pp. 161-171.

Ford, R., Bammer, G. & Becker, N. (2008). The determinants of nurses therapeutic attitude to patients who use illicit drugs and implications for workforce development, *Journal of clinical Nursing*, vol. 17(18), pp 2452-2462.

Gerada, C. & Betterton, J. (2005). The practice nurse and the care of the drug user, *Practice Nurse*, vol. 30(7), pp 54-55, 57-59.

*Gustafson, D L., Goodyear, L. & Keough, F. (2008). When the dragon's awake: a needs assessment of people injecting drugs in a small urban centre. *International Journal of Drug Policy*, vol. 19(3), pp 189-194.

*Hopwood, M. & Treloar, C. (2007). The drug that dare not speak their name: Injecting and other illicit drug use during treatment for hepatitis C infection. *International Journal of Drug Policy*, vol. 18, pp 374-380.

ICN: s etiska kod för sjuksköterskor. (2007). Stockholm: Svensk Sjuksköterskeförening.

Tillgänglig på Internet (2009-04-01):

<http://www.swenurse.se/Documents/Publikationer%20pdf-filer/ICNs%20etiska%20kod.pdf>

*Kelleher, S. & Cotter, P. (2009). A descriptive study on emergency department doctors' and nurses' knowledge and attitudes concerning substance use and substance users. *International Emergency Nursing*, vol. 17 (1), pp 3-14.

*Kerr, T., Wood, E., Grafstein, E., T, Ishida, Shannon, K., Lai, C., Montaner, J. & Tyndall, W. (2004). High rates of primary care and emergency department use

among injection drug users in Vancouver. *Journal of Public Health*, vol. 27(1), pp 62-66.

Kim, H., S. (2000). *The nature of theoretical thinking in nursing*. 2. ed. New York: Springer.

Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. & Skaug, E-A. (red.) (2006). *Grundläggande omvårdnad*. 4. 1. uppl. Stockholm: Liber.

MINI-D IV: diagnostiska kriterier enligt DSM-IV. (1995). Danderyd: Pilgrim press.

Petrar, S., Kerr, T., Tyndall, M., Zhang, R., Montaner, J. & Wood, E. (2007). Injection drug users' perceptions regarding use of a medically supervised safer injecting facility. *Addictive Behaviors* nr 32 pp 1088–1093.

Pauly, B. (2008). Shifting moral values to enhance access to health care: Harm reduction as a context for ethical nursing practice. *International Journal of Drug Policy*, vol. 19, pp 195-204.

Pauly, B. & Goldstone, I. (2008). Harm reduction in nursing practice: Current status and future directions. *International Journal of Drug Policy*, vol. 19, pp 179-182.

*Plaza, A., Joekes, E-O. & March, J-C. (2007). Nursing in an intraveouse heroin prescription treatment. *Journal of Addictions Nursing*, vol. 18 (1), pp. 13-20.

Röda Korsets Högskola CF, ÅK, (2005). Mall för granskning av vetenskapliga artiklar.

Tillgänglig på Internet (2009-04-03):

http://biblioteket.rkh.se/docs/mall_granskning.pdf

*Small, W., Wood, E., Lloyd-Smith, E., Tyndall, M & Kerr, T. (2008). Accessing care for injection-related infections through a medically supervised injecting facility: A qualitative study. *Drug and Alcohol Dependence*, 98, pp 159-162.

Socialstyrelsens föreskrifter om utbyte av sprutor och kanyler till personer som missbrukar narkotika (SOSFS 2007:2).

Tillgänglig på Internet (2009-06-08): www.socialstyrelsen.se

Svensson, B. (2007). *Pundare, jonkare och andra: med narkotikan som följeslagare*. 3. uppl. Stockholm: Carlsson.

*Wood, A., Wood, E., Calvin, L., Tyndall, M., Montaner, J. & Kerr, T. (2008). Nurse-delivered safer injection education among a cohort of injection drug users: Evidence from the evaluation of Vancouver's supervised injection facility. *International Journal of drug policy*, vol 19, pp 183-188.

Zäll Friberg, A-C. (2008). Universitetssjukhuset Lund, Infektionskliniken. Avdelningschef för sprutmottagningen i Lund. *Muntlig kommunikation*, 2008-04-11.

Bilaga 1

Sökschema för datorbaserad litteratursökning

Datum	Databas	Sökord och boolesk operator (and, or, not)	Begränsningar	Typ av sökning (tex. fritext, abstract, nyckelord, MESH-term)	Antal träffar	Motiv till exklusion av artiklar	Utvalda artiklar
10/2 -09	PubMed	Nursing, narcotic abuse	Hälsvetenskaper	Fritext	275	Hänvisar ej till syftet	
2/4 -09	PubMed	Nurs* AND drug abuse	Engelska, peer-review, 2003-2009	Fritext	238	Hänvisar ej till syftet	
2/4 -09	PubMed	Nurs* AND drug injection	Engelska, peer-review, 2003-2009	Fritext	63	Hänvisar ej till syftet	
2/4 -09	PubMed	Nurs* AND narcotic abuse	Engelska, peer-review, 2003-2009	Fritext	10	Hänvisar ej till syftet	
2/4 -09	PubMed	Prevention AND drug abuse AND nurs*	Engelska, peer-review, 2003-2009	Fritext	126	Hänvisar ej till syftet	
2/4 -09	PubMed	Health care AND drug abuse	Engelska, peer-review, 2003-2009	Fritext	188	Hänvisar ej till syftet	
17/4 -09	PubMed	Encounter AND nurs* AND substance abuse	Engelska, peer-review, 2003-2009	Fritext	6	Hänvisar ej till syftet	
17/4 -09	PubMed	Harm reduction AND nurs*	Engelska, peer-review, 2003-2009	Fritext	4	Hänvisar ej till syftet	
3 /4 -09	ELIN@Lund	Nurs* AND drug abuse	Engelska, peer-review,	Fritext	118		*Kelleher, S. & Cotter, P. (2009).
5/4 -09	ELIN@Lund	Nurs* AND drug injection	Engelska, peer-review,	Fritext	107		*Gustafson, D., Goodyear, L. &

							Keough, F. (2008). *Wood, A. et al. (2008).
5/4 -09	ELIN@Lund	Nurs* AND narcotic abuse	Engelska, peer-review,	Fritext	8	Hänvisar ej till syftet, Gamla utgivningsdatum	
5/4 -09	ELIN@Lund	Prevention AND drug abuse AND nurs*	Engelska, peer-review,	Fritext	43	Hänvisar ej till syftet, Gamla utgivningsdatum	
5/4 -09	ELIN@Lund	Health care AND drug abuse	Engelska, peer-review,	Fritext	1070	Hänvisar ej till syftet, Gamla utgivningsdatum	
17/4 -09	ELIN@Lund	Encounter AND nurs* AND substance abuse	Engelska, peer-review,	Fritext	4		*Clancy, C., Oyefeso, A. & Ghodse, H. (2007).
17/4 -09	ELIN@Lund	Harm reduction AND nurs*	Engelska, peer-review,	Fritext	35		* Plaza, A., Joekes, E-O. & March, J-C. (2007)
6/4 -09	PsycINFO	Nurs* AND drug abuse	Peer-review	Fritext	49	Hänvisar ej till syftet, Gamla utgivningsdatum	
6/4 -09	PsycINFO	Nurs* AND drug injection	Peer-review	Fritext	61	Hänvisar ej till syftet	
6/4 -09	PsycINFO	Nurs* AND narcotic abuse	Peer-review	Fritext	3	Hänvisar ej till syftet,	
6/4 -09	PsycINFO	Prevention AND drug abuse AND nurs*	Peer-review	Fritext	33	Hänvisar ej till syftet, Gamla utgivningsdatum	
6/4 -09	PsycINFO	Health care AND drug	Peer-review	Fritext	55	Hänvisar ej till	

		abuse				syftet, Gamla utgivningsdatum Berör barn	
17/4 -09	PsycINFO	Encounter AND nurs* AND substance abuse	Peer-review	Fritext	3	Hänvisar ej till syftet	
17/4 -09	PsycINFO	Harm reduction AND nurs*	Peer-review	Fritext	12	Hänvisar ej till syftet	
7/4 -09	Cinahl	Nurs* AND drug abuse	Peer-review, engelska, Adult, 2003-	Fritext	21	Hänvisar ej till syftet	
7/4 -09	Cinahl	Nurs* AND drug injection	Peer-review, engelska, Adult, 2003-	Fritext	0	Hänvisar ej till syftet	
7/4 -09	Cinahl	Nurs* AND narcotic abuse	Peer-review, engelska, Adult, 2003-	Fritext	0	Hänvisar ej till syftet	
7/4 -09	Cinahl	Prevention AND drug abuse AND nurs*	Peer-review, engelska, Adult, 2003-	Fritext	7	Hänvisar ej till syftet	
7/4 -09	Cinahl	Health care AND drug abuse	Peer-review, engelska, Adult, 2003-	Fritext	29	Hänvisar ej till syftet	
17/4 -09	Cinahl	Encounter AND nurs* AND substance abuse	Peer-review, engelska, Adult, 2003-	Fritext	3	Hänvisar ej till syftet	
17/4 -09	Cinahl	Harm reduction AND nurs*	Peer-review, engelska, Adult, 2003-	Fritext	47		*Hopwood M. & Treloar C. (2007).

Bilaga 2

Artikelöversikt

Författare Land År	Titel	Syfte	Urval Datainsamlingsmetod	Genomförande Analys	Resultat	Kvalitet
Clancy, C., Oyefeso, A. & Ghodese, H. England 2007	Role development and career stages in addiction nursing: an exploratory study	Att undersöka faktorer som påverkar rekryteringen och kvarhållandet av personal inom missbruksvård en, och undersöka de steg och egenskaper som är viktiga i den rollen.	Personal från kliniker som arbetar med missbruk rekryterades och delades in i fokus grupper och intervjuades.	Kvalitativ undersökning. Datan transkriberades ordagrant och analyserades genom att använda Burnads sexstegs analysmetod.	Faktorer som påverkar rekryteringen och kvarhållandet av personal inom missbruksomvårdnad är möjligheter att arbeta självständigt, själva patientgruppen och nyfikenhet att arbeta i miljön som nyexaminerad sjuksköterska. Fem steg identifierades i utveckling till att bli en bra specialist sjuksköterska inom området. Det första steget kännetecknades av <i>mötet</i> med patienterna som präglades utav prestationsångest och oroskänslor. Det andra, <i>åtagandet</i> , utvecklades ssk tolerans och förmåga att sätta gränser gentemot patienten. Det tredje steget kännetecknades av <i>stabilitet</i> genom att ssk får bekräftelse utav patienter och arbetskamrater att man gör ett bra jobb. <i>Kompetens</i> , då man klarar av att utföra alla arbetsuppgifter utan handledare,	Etiskt godkänd. Peer-review

					och att man kan fungera som mentor till kolleger. <i>Suverän skicklighet</i> kännetecknas av anpassning till olika kliniska miljöer, klinisk mognad och en förmåga att kunna arbeta som konsult.	
Gustafson, D L., Goodyear, L. & Keough, F. Kanada 2008	When the dragon's awake: A needs assessment of people injecting drugs in a small urban centre	Att undersöka attityder, kunskap och praktiskt utövande bland personer med och f.d. intravenöst drogmissbruk i St. John's, Newfoundland och Labrador, Kanada.	Fokus grupper med personer med eller ett f.d. intravenöst drogmissbruk rekryterades efter att ha svarat på utdelade enkäter. Fokus grupperna bestod även utav sjuksköterskor, statligt anställda, anställda vid olika kommunala kontor och missbrukarnas familjemedlemmar.	250 enkäter delades ut genom olika instanser i samhället, 29 blev besvarade. Ur fokus grupperna valdes 22 huvudinformeranter för intervjuer.	Studien utgick utifrån två utav fem barriärer till god hälsa och hälsovård för personer med ett intravenöst drogmissbruk. Först kom de fram till att det fanns skiljaktigheter bland personer som missbrukar vad gäller medvetenhet och användning utav säkrare metoder vid injicering. Sist, att det fanns ett begränsat utbud av nätverk av hälso- och sociala program tillgängliga.	Etiskt godkänd. Peer-review
Hopwood M. & Treloar C. Australien 2007	The drugs that dear not speak their name: Injecting illicit drug use during treatment for hepatitis C infection.	Att belysa vårdpersonalens perspektiv på patienters användning av olagliga droger under behandling för Hepatit C virus (HCV).	Sjuksköterskor (och en socionom) med erfarenhet av patienter som får behandling för HCV, samt patienter som är under HCV behandlig rekryterades för djupgående intervjuer.	Intervjuerna spelades in och transkriberades. Texten analyserades kvalitativt, koder skrevs ner för att senare struktureras under teman.	Sjuksköterskorna belyste hälsovårdens konservativa och många gånger negativa syn på IDUs. Att arbeta utifrån "harm reduction" vid HCV tycks innebära att personalen inte informerar om risker och fördelar med olaglig drog användning.	Etiskt godkänd. Peer-review
Kelleher, S. & Cotter, P.	A descriptive study on emergency	Att undersöka attityder och kunskapsnivån	Samtliga läkare och sjuksköterskor arbetades på	Enkäter skickades ut till sjukhusen. Anpassade frågeformulär användes och The	Man kom fram till att kunskapsnivån gällande alkohol och drogmissbruk var	Etiskt godkänd. Peer-review

Irland 2009	department doctors´ and nurses´ knowledge and attitudes concerning substance use and substance users.	gällande missbruksproblemen och missbrukare bland läkare och sjuksköterskor på akutmottagningar.	akutmottagning på tre universitetssjukhus på Irland tillfrågades.	Substance Abuse Attitude Survey (SAAA) användes. 66 av de 145 tillfrågade deltog i studien.	tillfredsställande. Man fann dock bristande kunskap gällande medlingsstrategier och övrigt missbruk. Majoriteten av deltagarna hade inte fått någon utbildning om missbruksämnen, vilket kan tala för att dessa patienters behandling blir bristfällig. Resultaten från SAAS indikerar att deltagarna hade nästintill optimala attityder för att arbeta konstruktivt med missbrukspatienter.	
Kerr T., Wood E., Grafstein E., Ishida T., Shannon K., Lai C., Montaner J. & Tyndall M. Kanada 2005	High rates of primary care and emergency department use among injection drug users in Vancouver.	Att undersöka frekvensen av IDUs besök i primärvården och akuten. Vilka är de vanligaste orsakerna till deras behov av akutsjukvård? Finns det samband mellan droganvändande, geografisk tillgänglighet, primärvårdskontakt, barriärer till hälsovården o	Deltagarna kommer från The Community Health and Safety Evaluation (CHASE) och är själv identifierade IDU. Alla invånare i CHASE tilläts att delta. Datinsamling skedde genom frågeformulär och intervjuer. Även lokala databaser användes.	Beskrivande och univariat statistik användes.	883 IDUs deltog. Det senaste året hade 78% varit i kontakt med primärvården. 60% hade besökt akutsjukvården. Abscesser, celluliter och hudinfektioner var vanligaste orsaken till besöken (18,3%). Bland unga, hemlösa, psykiskt påverkade, överdoserade, HIV positiva samt de som tidigare haft tillgång till primärvården var överrepresenterade i akutsjukvården.	Etiskt godkänd. Peer-review

		användande av akutsjukvård?				
Plaza, A., Joeques, E O. & March, J C. Spanien 2007	Nursing in an intravenous heroin prescription treatment	Att beskriva sjuksköterskan s praktiska arbete inom PEPSA (experimental drug prescription program in Andalusia)	Personal på PEPSA intervjuades, och PEPSA egna protokoll över arbetsuppgifter och klientel användes.	Intervjuerna spelades in och transkriberades. PEPSAs protokoll, med beskrivande statistik, och intervjuerna granskades kvalitativt.	Sjuksköterskan har det övergripande ansvaret för patienten, där kommunikation är det främsta redskapet för att underlätta ett bra samarbete i relationen patient- sjuksköterska. Från sjuksköterskans sida i relationen krävs att denna kan bli visa empati, aktivt lyssna, visa respekt och undvika fördomsfullt bemötande. Sjuksköterskorna beskrev som sitt huvudsyfte var att arbeta utifrån harm reduction, istället för att genom påtryckningar få dem att sluta missbruka uppmuntra framsteg.	Etiskt godkänd. Peer-review
Small W., Wood E., Lloyd- Smith E., Tyndall M. & Kerr T. Kanada 2008	Accessing care for injection- related infections through a medically supervised injecting facility: A qualitative study.	Att undersöka IDUs åsikter vad gäller SIFs inverkan på tillgången till medicinsk omvårdnad i samband med injektions relaterade infektioner.	SIF-användare rekryterades från Scientific Evaluation of Supervised Injecting (SEOSI). Material samlades in via kvalitativa djupgående intervjuer.	Intervjuerna spelades in och transkriberades. De katalogiserades och koder identifierades, all fakta, både positivt och negativt, vad gäller SIFs inverkan på tillgången till hälsovård blev föremål för analysen . Analysen resulterade i teman vilka har en potentiell inverkan i SIF-användning och handhavandet av inj.- relaterade infektioner.	50 SIF-användare deltog i studien. IDUs berättelser indikerar att SIF bistår på ett effektivt sätt med bedömningar och vårda av inj.- relaterade infektioner samt hjälper IDU att söka sig vidare i vården. Majoriteten av deltagarna ansåg att SIF användningen ökade tillgången till vård.	Etiskt godkänd. Peer-review
Wood A., Wood E.,	Nurse-delivered safer injection	Att undersöka den nuvarande	Randomiserat urval bland IDUs på SIF.	Studien är genomförd som en kohort-studie med beskrivande	1087 individer deltog i studien. Studien visar på att IDUs som	Etiskt godkänd. Peer-review

Lai C., Tyndall M., Montaner J. & Kerr T. Kanada 2008	among a cohort of injection drug users: Evidence from the evaluation of vancouver's supervised injection facility (SIF)	kunskapsnivån , vad gäller ”harm reduction”. Även prevalensen av säkrare injektions utbildning (SIE) samt effekten av SIF undersöks.	Intervjubarade frågeformulär användes.	statistik. Prevalensen av, samt orsaken till, praktiserandet av säkrare injektionstekniker kartlades. Detta följdes senare upp vi olika tillfällen. En multivariabel analysmetod användes för att upptäcka samband och kartlägga vilka faktorer som påverkar tillgången/effekten av SIE.	deltar i SIF och får undervisning kring bla. injicerande, drog beredning och risker minskar sitt risk beteende (vad gäller användandet av sterilt vatten, kanyl mm). Studien visar på behovet av kontinuerlig/återkommande information till IDU.	